

A közbeszerzési eljárások tapasztalatai – helytelen és jó gyakorlatok ajánlatkérői oldalon

DR. TÁTRAI TÜNDE

2019.06.19.

BM

RÉSZEKRE BONTÁS TILALMA

Mesterséges részekre bontás

Műszaki, gazdasági, funkcionális egység

Azonos időszak, szerződés, pláne szerződő partner

Feladatok jellege, típusa, műszaki összefonódás, területi megoszlás

Részek – de a referencia egyben marad

Konzorcium

EUB tapasztalatok

C-16/98. - az egy építési beruházás fennállásának megítélésekor a gazdasági és műszaki funkció egysége a döntő szempont. A külön szerződésekben foglalt építési munkák együtt egy funkciót töltenek-e be, mind műszaki, mind gazdasági értelemben. A közbeszerzés tervezésekor az építési munkák eredményének gazdasági és műszaki rendeltetése, funkciója a kiindulópont és attól függően kell megítélni, hogy egy szerződéssel vagy több szerződéssel valósíthatóak-e meg a beruházások.

C-574/10. - a beszerzés egységének megítéléséhez az építési beruházások kapcsán alkalmazott **műszaki-gazdasági funkcionális egység** irányadó szempontja más beszerzési tárgyak esetében is mérvadó. A beszerzéseket tehát elsősorban az egy közös cél, – amely **ugyanazon építési beruházáshoz kapcsolódás** volt – kapcsolja össze. Ugyanazon építménnyel kapcsolatosan tervezői és mérnöki szolgáltatásokra kötött több szerződés műszaki és gazdasági szempontból egységet képzett, annak ellenére, hogy a beruházás előrehaladása során egyes szakaszokra külön-külön kötötték meg a szerződéseket.

T-358/08. - a földrajzi elkülönülés megtörheti a műszaki-gazdasági funkcionális egységet, azonban önmagában a földrajzi elkülönülés ténye nem alapozza meg a becsült érték részekre bontásának lehetőségét abban az esetben, ha a műszaki-gazdasági funkcionális egység a földrajzi elkülönülés ellenére is megállapítható.

C-187/04. és C-188/04. - két összekötő út építésére és üzemeltetésére vonatkozó építési koncesszió együtt azon közös műszaki funkció betöltésére irányult, hogy összekösse az úthasználat problémájával súlyosan érintett területeket.

A **C-271/08. sz.** - az egyes önkormányzatoknak a szolgáltatókkal külön-külön kötött keretmegállapodásaik értékét együtt kellett volna figyelembe venni, mert egy ilyen esetben, ahol a szerződések tárgya lényegét tekintve egységes, mesterséges részekre bontást jelentene, amennyiben a becsült érték kiszámítása a szerződések számától függene.

A Közbeszerzések Tanácsának útmutatója a becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában
KÉ 2017. évi 95. szám; 2017. június 9.

Audit tapasztalatok

- A beszerzés tárgyának (szolgáltatások esetében azok tartalmának), rendeletetésének azonossága és felhasználásuk egymással közvetlen összefüggése a döntő szempontok annak vizsgálata során, hogy a becsült értéküket részekre lehet-e bontani. Ez például objektív indokoltság esetén megalapozhatja, hogy a különböző épületekhez kapcsolódó tervezések funkcionálisan nem függenek össze.

- Amennyiben a beszerzések egy uniós támogatáspolitikai értelemben vett projekt keretében kerülnek megvalósításra, ez a tény az egyes beszerzéseket összekapcsolhatja a becsült érték meghatározása szempontjából, hiszen a közösen elérendő projekt cél önálló funkcionális egységet is létrehozhat.

- Egységet képezhet az azonos tárgyú építési/műszaki tevékenység akkor is, ha azokat az ajánlatkérő különböző szervezeti egységei tekintetében kell elvégezni abban az esetben, ha azok rendeltetésének azonossága és felhasználásuk egymással való közvetlen összefüggése megállapítható.

- Különböző támogatáspolitikai értelemben vett projektek keretében megvalósuló azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése esetében önmagában a forrás különbözősége nem alapozza meg a beszerzések becsült értékének részekre bontását.

Kisegítő szempontok lehetnek különösen:

- az egységes tervezés és döntés,
- ugyanazon ajánlatkérő személye,
- azonos jogalap és azonos feltételek a szerződések megkötésekor,
- időbeli összefüggés.

Több eljárás egy informatikai rendszer

ÁEEK, OTH, ÁNYKK

TIOP2.3.2/12/1 és KMOP 4.3.3/A-12

106/2017

A Döntőbizottság álláspontja szerint tehát sem a szolgáltatások azonos jellege, sem az ajánlatkérők elkülönült jogalanyisága miatt nem állt fenn a hivatalbóli kezdeményezéssel érintett öt közbeszerzési eljárás becsült értékének az egybeszámítási kötelezettsége.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az általuk a projekt tárgyában 2013. szeptember 19-én kötött konzorciumi együttműködési megállapodás 10.7. pontjában úgy döntöttek, hogy a projekt megvalósítása érdekében közbeszerzési eljárásokat nem közös ajánlatkérőként, hanem külön folytatják le, és erre a Kbt. és az Irányelv ilyen irányú tiltó, kötelező előírása hiányában joguk volt

A Döntőbizottság szerint ahhoz nem fér kétség, hogy mindhárom közbeszerzési eljárás a Nemzeti Egészségügyi Informatikai (e-Health) Rendszer – Elektronikus közhiteles nyilvántartások és ágazati portál fejlesztése tárgyú projekthez kapcsolódott valamilyen formában. Azonban ezen közbeszerzési eljárások közül kizárólag a 2015. július 3-án indított eljárás tárgya kapcsolódott közvetlenül a projekt keretében közösen létrehozott új fejlesztésű szoftverhez.

A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérők nem sértették meg a Kbt. 18. § (1) bekezdését, mert a fenti indokokra tekintettel nem látta alátámasztottnak, hogy a három ajánlatkérő az öt közbeszerzését, illetve az Országos Tisztifőorvosi Hivatal az általa folytatott három közbeszerzését a Kbt., illetve a Kbt. Második Része alkalmazásának megkerülése érdekében bontotta részekre. A Kbt. 18. § (2) bekezdés megsértését továbbá azért nem látta megállapíthatónak, mert a vizsgált szolgáltatás-megrendeléseket nem tekintette egynek, álláspontja szerint a jogorvoslati eljárás során rendelkezésére álló tényekből az a következtetés volt levonható, hogy azok különböző szolgáltatások megvalósítására irányultak.

Részekre bontás tilalma

305/2017.

Miskolc Megyei Jogú Város
Önkormányzata

TOP-6.4.1-15. sz. pályázat keretében -
"Fenntartható városi közlekedésfejlesztés
- kerékpárút létesítése I. ütem,
Görömböly (Bacsinszky u. - Bonács u. és
Bacsinszky u. - Harsányi u.) " kerékpáros
nyom kiviteli tervdok. (műsz. leírással,
komplett szakági tervekkel, árazott és
árazatlan költségvetéssel, szükséges
hozzájárul.) elkészítése

A Döntőbizottság egységes joggyakorlata szerint a beszerzési tárgyak hasonlóságát az egyazon célra irányultság szempontjából és műszaki-gazdasági funkcionális egységet, valamint a műszaki tartalom különbözőségét vizsgálva kell tovább haladni.

1. számú szerződés értékét nem kell együttesen figyelembe venni a 2. és 3. szerződésekkel, mivel annak fentiekben rögzített műszaki tartalma, tervezői, leírói, összefoglalói feladata lényegesen különbözik a vizsgált másik két szerződéstől.

A 2. és 3. számú szerződések vizsgálata során a Döntőbizottság megállapította, hogy a joggyakorlat szerint önmagában a földrajzi különbözőség nem alapozza meg a részekre bontás lehetőségét, jelen esetben azon a 2 szerződés alapján létrejövő építési beruházások különböző építési beruházáshoz kapcsolódnak, eltérő műszaki tartalmú feladatot igényelnek, az egyik terület a másik terület működése nélkül önállóan is használható. Ezen körülmények megtörik a műszaki-gazdasági funkcionális egység fennállását és megalapozta a jogszerű részekre bontást a 2. és 3. szerződések esetében is. A Bosch-Katalin utca közötti kerékpárút tervezése egységesen új kerékpárút megvalósításának alapjául szolgál, míg az ún. Hejőcsaba-Görömböly városrész kerékpárinfrastruktúra fejlesztésének megvalósítására irányuló tervezési szerződés egy már meglévő útszakasz átalakítására irányul a meglévő közúti funkció változatlanul hagyása mellett.

Jogsértés hiányának megállapítása

VERSENY BIZTOSÍTÁSA

Korlátozások

Szabálytalan előzetes piaci konzultáció

részajánlat-tétel biztosításának mellőzése, pl. 8 referencia, 14-féle szakember (elemzések, tanulmányok, tantermi eszközök)

engedéllyel rendelkező szerelőcsarnok előírása az ajánlattételhez

túl specifikált műszaki felszereltség az ajánlattételhez

egyértelműen egy gyártóhoz köthető termékleírás eszközbeszerzés esetében – vagy azzal egyenértékű – nem elég

formai hibák – hiánypótlás kizárása

legalacsonyabb ajánlatot nyújtó ajánlattevő kizárása

Kisajátítások csúszása előrelátható

Túlzó vállalások - pl. meghiúsulási kötbér 100%, késedelmi kötbér napi 10% stb. – különösen ha utána nem érvényesítik

Központosított közbeszerzés - verseny újranyitása

Nemzeti eljárásrend - a szerződés teljesítésére „eleve” nem alkalmas ajánlattevők részvétele

Alkalmasság vizsgálata - egyenértékűség

4.K.27.690/2016/20. ítélet

Majd 315/2017.

Balassagyarmat Város Önkormányzata

Svájci - Magyar Együtműködési Program keretében támogatott „Balassagyarmat város és térsége ivóvízellátásának rekonstrukciója” című, SH/3/30 azonosítási számú projekt keretében valósul meg.

Az ajánlatkérőnek meg kell győződnie az ajánlattevők alkalmasságáról, ennek érdekében az ajánlatkérő feladata, egyben törvény által előírt kötelezettsége, hogy valamennyi általa előírt igazolási módhoz alkalmasságot kizáró feltételt rendeljen. A Kbt. 63. § (2) bekezdése az összes érvényességi feltétel közül kiemeli, és külön szabályozza az alkalmasság megítélésének kérdését, és garanciális szabályként rögzíti, hogy az alkalmasság vizsgálatára a felhívásban foglaltak az irányadóak.

A Döntőbizottságnak a fentiek alapján az kellett megvizsgálnia, hogy az I. r. egyéb érdekelt ajánlat 285-303. oldalán csatolt környezetirányítási terve az ISO 14001 szabvány előírásaival egyenértékűnek – a környezetvédelmi vezetési rendszer egyéb bizonyítékának – minősül-e a víziközmű építési tevékenységre vonatkozóan.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatban benyújtott környezetirányítási terv az MSZ ISO 14001 szabvánnyal egyenértékűnek, így a környezetvédelmi vezetési rendszer egyéb bizonyítékának minősül a víziközmű építési tevékenységre vonatkozóan. Ebből következően az ajánlatkérő jogszerűen állapította meg a I-II. r. egyéb érdekelti konzorcium alkalmasságát az M/4. alkalmassági követelmény tekintetében, így ajánlatukat jogszerűen nyilvánította érvényessé.

2. kérelmi elem elutasítása

ÉRTÉKELÉSI SZEMPONT

Szakember – értékelés vs. alkalmasság

C-601/13

Ambisig ügy – értékelési részszempont

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 53. cikke (1) bekezdésének a) pontjával nem ellentétes, ha a szellemi tevékenységre vonatkozó, illetve továbbképzési és tanácsadási szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések odaítélése esetén az ajánlatkérő szerv olyan szempontot határoz meg, amely lehetővé teszi az ajánlattevők által az e szerződés teljesítésére ajánlott konkrét csoportok minőségének értékelését, figyelembe véve a csoport összetételét, valamint tagjainak tapasztalatát és szakmai életrajzát

Ajánlattétel részvételi szakaszban- szakember értékelése nem alkalmassági kérdés

311/2017

ONYF

A kérelmező a részvételi jelentkezésének 5. oldalán az ajánlatkérő által kiadottól eltérően csatolta a felolvasó lapot. A felolvasó lap tartalmát kiegészítette egy 3. ponttal. Ez alatt egy táblázat szerepelt a személyi állomány gyakorlata címmel. A táblázat első oszlopa az értékelési részszerző száma, a második oszlopa az alkalmassági követelmény megnevezése, a harmadik oszlopa a szakemberek többlettapasztalatának számszerű megadása volt, években. A táblázat tehát kifejezetten csak az értékelési szempontokra vonatkozó, az értékelés körébe tartozó megajánlást tartalmazta.

A fentiek alapján a Döntőbizottság jogi álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy a felolvasó lapon a szakemberek többlettapasztalata tekintetében megadott adattartalom nem az alkalmasság igazolására vonatkozott, hanem az értékelési szempontokra tett ajánlati tartalom.

A kérelmező ajánlati tartalmát közölte figyelemmel arra, hogy részvételi felhívás II.2.5) pontjában 16-os súllyal megadott minőségi kritérium volt a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány gyakorlata, amelynek alszerzőiként az ajánlatkérő az egyes szakemberek az alkalmassági minimumkövetelményként meghatározott 3 éven felüli, további gyakorlatára vonatkozó megajánlásokat kívánta értékelni. A részvételi jelentkezésben a kifejezetten az alkalmassági feltétel fölötti gyakorlati időre vonatkozó megajánlás megadása ajánlati tartalomnak minősül. A Kbt. 73. § (3) bekezdése szerint a részvételi jelentkezésben történő megajánlás a részvételi jelentkezés speciális érvénytelenségi okát jelenti. Ennek megállapításához nem szükséges az, hogy polgári jogi értelemben ajánlattételre kerüljön sor. Az alkalmasság megalapozását szolgáló adatokon felüli az értékelés körébe tartozó adatok megadása a részvételi jelentkezésben a jelentkezés érvénytelenségéhez vezet.

Értékelési szempont vs. szerződés

„Nem felelnek meg az Irányelvnek azok az odaítélési szempontok, melyek csak kötelezettségvállalások formájában öltenek testet, az ellenőrzésre vonatkozó előre meghatározott elégséges biztosítékok nélkül.”

Példa: Wienstrom C-448/01

- hátrányos helyzetű dolgozók foglalkoztatása
 - a hátrányos helyzetű munkavállalókat a **szerződés teljesítésének időtartamának** legalább felében kötelező alkalmaznia Vállalkozónak
 - Súlyos szerződésszegés
- környezetvédelmi és fenntarthatósági kötelezettségvállalások
 - Műszaki ellenőr, kötbér
- jogellenes kiválasztási szempont – külföldi ajánlattevők – egyenlőtlen bánásmód

„amennyiben egy ajánlatkérő szerv olyan odaítélési szempontot határoz meg, amely tekintetében nem szándékozik, továbbá nem is képes ellenőrizni az ajánlattevők által szolgáltatott információk pontosságát, sérti az egyenlő bánásmód elvét, mivel az ilyen jellegű szempontok nem biztosítják a pályázati eljárás átláthatóságát és tárgyilagosságát. Ezért az ajánlattevők által szolgáltatott információk hatékony ellenőrzését lehetővé nem tevő követelményeket támogató odaítélési szempontok ellentétesek a közösségi közbeszerzési jog elveivel.”

HIÁNYPÓTLÁS

C-223/16

Casertana

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 47. cikkének (2) bekezdését és 48. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplőnek nem biztosítja azon lehetőséget, hogy az ajánlatának benyújtását követően a megkövetelt minősítéseket elveszítő, erőforrást nyújtó szervezetet lecserélje, és amely e gazdasági szereplő automatikus kizárását vonja maga után.

C-234/14

Ostas Celtnieks

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 47. cikkének (2) bekezdését és 48. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely ajánlatkérő szerv egy közbeszerzési szerződés odaítélési eljárására vonatkozó dokumentáció keretében arra irányuló kötelezettséget ír elő valamely olyan ajánlattevővel szemben, amely egyéb szervezetek kapacitására támaszkodik, hogy az említett közbeszerzési szerződés odaítélését megelőzően együttműködési megállapodást kössön e szervezetekkel, vagy közkereseti társaságot alapítson velük.

C-387/14

Esaprojekt

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 51. cikkét – ezen irányelv 2. cikkével összefüggésben – úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy egy közbeszerzési eljárásban való részvételre jelentkezés benyújtására előírt határidő lejárta után valamely gazdasági szereplő, annak igazolása céljából, hogy megfelel a közbeszerzési eljárásban való részvétel feltételeinek, az eredeti ajánlatában nem szereplő olyan dokumentumokat nyújt be az ajánlatkérő szervhez, mint egy harmadik szervezet által teljesített szerződés, illetve ez utóbbi arra vonatkozó kötelezettségvállalása, hogy e gazdasági szereplő rendelkezésére bocsátja a szóban forgó szerződés teljesítéséhez szükséges kapacitásait és erőforrásait.

336/12

Ministeriet for Forskning, Innovation
og Videregående Uddannelser

Vs.

a Manova A/S

Hiánypótlás korlátai

Az egyenlő bánásmód elvét akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban való részvételre jelentkezés benyújtására előírt határidő lejárta után arra hívja fel a részvételre jelentkezőt, hogy juttassa el a helyzetét leíró olyan dokumentumokat, mint például a közzétett mérlegbeszámolókat, amelyek tekintetében objektíve igazolható, hogy a részvételi jelentkezésre előírt határidő előtt keletkeztek, feltéve hogy azok benyújtását az említett közbeszerzési eljárás dokumentumai nem kifejezetten a részvételi jelentkezés kizárásának terhe mellett írták elő. Az ilyen felhívás indokolatlanul nem részesítheti előnyben vagy nem hozhatja hátrányos helyzetbe azon részvételre jelentkezőt vagy jelentkezőket, amelyhez vagy amelyekhez e felhívást intézték.

Ugyanakkor le kell szögezni, hogy más a helyzet abban az esetben, ha a közbeszerzési eljárási dokumentumok a kizárás terhe mellett írták elő a hiányzó iratok vagy információk közlését.

Teljes árazott kötségvetés - hp

D. 786/8/2015

Még Régi Kbt, de releváns

Abasár Község Önkormányzata

A tárgy szerinti építési beruházás átalánydíjas kivitelezési szerződésnek minősül, mert a tárgya átalakítás és felújítás, valamint a szerződés teljesítésének az ellenértéke egyösszegű ellenszolgáltatás. Mindhárom ajánlat tartalmazza az árazott költségvetés főösszesítőjét, és mindhárom ajánlattevő az árazott költségvetés tételeit és egységárait pótolta, amely nem eredményezte a teljes ajánlati árak változását, mivel a felolvasólapokon feltüntetett teljes ajánlati árak, főösszesítőkből szereplő összellenértékek és a tételes árazott költségvetések összellenértékei ajánlatonként megegyeznek egymással.

Az ajánlatkérő jogszerűen hívta fel az ajánlattevőket a tételes árazott költségvetés pótlására.

ARÁNYTALANUL ALACSONY ÁR

Az Európai
Bíróság C-
285/99 és
286/99.
számú
egyesített
ügyekben
meghozott
ítélete

Aránytalanul alacsony ár

Az Európai Bíróság C-285/99 és 286/99. számú egyesített ügyekben meghozott ítélete a következőket rögzíti: „Lényeges ugyanis, hogy minden kirívóan alacsony értékűnek tartott ajánlat benyújtójának lehetősége legyen arra, hogy e tekintetben megfelelően érvényesíthesse álláspontját, oly módon, hogy ajánlata különböző elemeit olyan időpontban – szükségszerűen valamennyi boríték felbontása után – indokolhassa, amikor már megtudta nemcsak azt, hogy mekkora a szóban forgó szerződésre alkalmazandó rendellenességi küszöb, valamint hogy ajánlata kirívóan alacsony értékűnek minősült, hanem azt is, hogy pontosan melyek azok a pontok, amelyek ajánlatkérőben kétségeket ébresztettek.”

599/10

a SAG ELV Slovensko a.s., a FELA Management AG, az ASCOM (Schweiz) AG, az Asseco Central Europe a.s., a TESLA Stropkov a.s., az Autostrade per l'Italia SpA, az EFKON AG, a Stalexport Autostrady SA

Vs az Úrad pre verejné obstarávanie

Aránytalanul alacsony ár

Emlékeztetni kell arra, hogy a 2004/18 irányelv 55. cikke értelmében, ha egy adott szerződés esetében az ajánlatok az áruhoz, építményhez vagy szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmaznak, az ajánlatkérő – mielőtt elutasítaná ezeket az ajánlatokat – „írásban megkéri az ajánlat általa lényegesnek ítélt alkotóelemeinek jellemzőit”.

E kógens rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy az uniós jogalkotó elő kívánta írni az ajánlatkérők számára, hogy ellenőrizze a kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatok alkotóelemeit azáltal, hogy arra kötelezte, hogy a részvételre jelentkezőktől kérje az ajánlat komolyságának bizonyítását

ELJÁRÁSTÍPUS VÁLASZTÁSA, IN-HOUSE VÁLASZTÁSA

Eljárástípus, kivétel

Hirdetmény nélküli tárgyalásos - indokolt esetben, pl. előre nem látható

- 2 milliós szoftver bővítése 80 millióért hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás keretében

In-house beszerzés – EUB tapasztalat, utána átszervezés, eladás történik, akkor ajánlatkérőnek már tudnia kellett róla

Tárgyalásos eljárás - nem indokolt, ha tárgyalások után nem változik a feladat, illetve a részletek

Gyorsítás - alapos indokok mellett, nem elég ha jó lenne sietni

- mulasztást, előre nem láthatóság

Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások jogalapja

„Az ajánlatkérőknek a Közbeszerzési Hatóság részére megküldött tájékoztatásukban a jogalap valamennyi feltételének fennállásáról részletes és megalapozott, dokumentumokkal alátámasztott indokolást kell adniuk akként, hogy a jogalap kétséget kizáróan megállapítható legyen. Ellenkező esetben a jogorvoslati eljárás nem mellőzhető.

A Közbeszerzési Hatóság a fentiek mellett a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások jogalapjának vizsgálata kapcsán fenntartja a jogot arra, hogy a gazdasági szereplők kizárólagos jogát garantáló közbeszerzési szerződések jogszerűségét a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések teljesítésének és módosításának Közbeszerzési Hatóság által végzett ellenőrzéséről szóló 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet szerinti hatósági ellenőrzés keretében is vizsgálja.”

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének Közleménye a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások fokozottan szigorú ellenőrzéséről KÉ 2017. évi 72.szám, 2017. május 8.

Kizárólagos jog

55/2019

Törökbálint Önkormányzata

A Döntőbizottság megvizsgálta az ajánlatkérő beszerzési igényét, a közbeszerzés tárgyát. A rendelkezésre álló dokumentumokból megállapítható volt, hogy az engedélyezési és kiviteli tervdokumentációk elkészítésére irányult. Ennek keretében az ajánlatkérői előírás szerint az ajánlattevő feladatát képezi a 2012. évben építési engedéllyel rendelkező tervdokumentáció korszerűségi felülvizsgálata, a felülvizsgálat alapján új engedélyezési terv elkészítése, kiegészítésül a gyalogos forgalomnak a vasúti híd nyugati oldalán történő áttervezése, építési engedély megszerzése, kiviteli tervek teljeskörű elkészítése, továbbá a kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárás lefolytatásához szükséges tervdokumentáció összeállítása és a kivitelező kiválasztását célzó közbeszerzésben való rendelkezésre állás, a végteljesítést követő 2 éven belül.

A Döntőbizottság annak megítélése során, hogy a korábbi szerződés és a tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként teljesítendő feladatok között milyen párhuzam áll fenn, illetve ténylegesen van-e olyan feladat, melyre a korábbi szerződés nem terjedt ki, összevetette a tárgyi eljárás közbeszerzési dokumentumait az előzményi szerződéssel és annak valamennyi rendelkezésre álló mellékletével. Mindezen dokumentumokat értékelve megállapítható volt, hogy az ajánlatkérő a korábbi tervezési szerződés keretében megvalósított feladatokon túl, olyan további feladatokra is alkalmazni kívánta a Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontja szerinti kivételesen alkalmazható eljárásfajtát, amely vonatkozásában az ajánlatkérő által hivatkozott szerzői jog egyértelműen nem állt fenn.

Szó szerinti megfelelés szükségtelen

„TOP 6.8.2-15-BC1-2016

89/2017

Békéscsaba Megyei Jogú Város

Nem vezethető le sem a felhívásban és dokumentációban, valamint a jogszabályi rendelkezésből az, hogy ezen iratoknak szó szerint kell tartalmaznia a műszaki leírásban foglaltakat. A Kbt. 71. § (3) bekezdése szerint a hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban szereplő iratokat – ideértve a Kbt. 69. § (4)-(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is – módosítani és kiegészíteni is lehet. Jelen esetben azonban nem volt hiány, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, mivel tartalmilag – ha nem is szó szerint – az ajánlat megfelelt a felhívásban foglalt, valamint a jogszabályban előírt feltételeknek.

Összeférhetetlen ség

Fővárosi Ügyészség

Zöld Kultúra Közhasznú Egyesület

„Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér
kialakítása Kisberényen elnevezésű
projekt megvalósítása”

1005/2016 (Nagyon régi Kbt.)

Nem vitatta a kezdeményezésben foglalt jogsértést. Előadta, hogy az ajánlattevőként felhívott gazdasági szereplőből a Várhegy-Épszer Kft.-ből a volt bíráló bizottsági tagnak, M. L.-nek nem származott gazdasági előnye, az összeférhetlenségi nyilatkozatban megadott lakcímen is csak névlegesen került az érintett személy bejelentésre, formális tulajdonjoga volt csak az érintett gazdasági szereplőben. Az érintett cég 2008. évi cégnyilvántartási bejegyzését követően nem vett részt annak tevékenységében.

Kérte, hogy a jogsértés megállapítása mellett a jogkövetkezmények alkalmazása során a Döntőbizottság vegye figyelembe, hogy az ajánlatkérő egy alkalmazottal működik, kölcsönökből tartja fenn a tevékenységét. A jelen közbeszerzésre a „Dél-balatoni Leader” Vidékfejlesztési Nonprofit Zrt. pályázatának keretében került sor, mely uniós projektben megvalósított IKSZT Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér programmal kapcsolatban a 112/2009. (VIII.29.) FVM rendelet hatálya alatt történt a támogatások igénybevétele. Mind a program célja, mind pedig a megvalósított projekt jellege közérdeket valósít meg. Az Egyesület nehéz anyagi körülmények között működik. A jogsértéssel összefüggésben a támogató támogatás visszafizetési kötelezettséget is elrendelhet.

A Döntőbizottság a jelen esetben nem ítélte indokoltnak bírság kiszabását, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérővel szemben megállapított jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre befolyása nem volt, az érintett érdekelt gazdálkodó szervezet ajánlatot nem nyújtott be. Figyelembe vette a közbeszerzés tárgyát és alacsonyabb értékét, azt, hogy az ajánlatkérővel szemben jogsértést korábban nem állapított meg, továbbá értékelte az ajánlatkérőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását.

NEMZETI REZSIM

Nemzeti rezsim értékhatár- rendszere

A jelölt értékhatárok első értékét elérő, második értékét el nem érő értékre vonatkozik.

HUF	Áru, szolg	HUF	Ép beruh
1-15 millió	3 ajánlattevő külön korm.r.	1-25 millió	3 ajánlattevő külön korm.r.
		25-300 millió	115. § 5 ajánlattevő Nyílt, hird nélk tárgy Átjárható összef vagy nemz elj
15 millió - EU értékhatár	Összefoglaló tájékoztató Nyílt, megh, tárgy	300-700 millió	Összefoglaló tájékoztató Nyílt, megh, tárgy Nemzeti elj
		700 millió -EU értékhatár	Nemzeti eljárás hirdetmény közzétételével
Közösségi értékhatárt elérő Átjárható közösségi és nemzet eljárásrend	Uniós eljárásrend	Közösségi értékhatárt elérő	Uniós eljárásrend

Megfontolandó

- ugyanazon társaságban tulajdoni részesedéssel rendelkező, kapcsolt vállalkozások ne tegyenek egy eljárásban ajánlatot (Pl. D.14/2012, D.376/2014., D.696/2016., D.697/2016.)
- öt munkanapnak mindenképpen rendelkezésre kell állnia (D. 219/2018)

115. §

- építési beruházás, 300 millió alatt

- 5 gazdasági szereplő felhívása
 - teljesítésre képes,
 - szakmailag megbízható,
 - lehetőleg KKV
 - változtatni kell

- Kivétel eu-s alapokból finanszírozott **és** határon átnyúló projekttel kapcsolatos

- Nincs kötelező alkalmasság

- Ha az AK-nek a tisztességes verseny biztosításához a Kbt. által megkövetelt, megfelelő számú alkalmas gazdasági szereplőről van tudomása – ha nincs 5, nem alkalmazható

- Hp nem kell, ha új gazdasági szereplő kerül bevonásra

A Közbeszerzési Hatóság
útmutatója az
ajánlattételre felhívott
gazdasági szereplők Kbt.
115. § (2) bekezdése
szerinti változtatásáról
(KÉ 2017. évi 18. szám;
2017. február 10.)

5 gazdasági szereplő meghívása

- Csak a teljesítésre képes, szakmailag megbízható gazdasági szereplőknek lehet felhívást küldeni!
- Az ajánlattételre felhívandó gazdasági szereplők kiválasztásakor diszkriminációmentesen, az egyenlő bánásmód elvének megfelelően kell eljárni
- Lehetőség szerint kkv-k részvételét biztosítva kell eljárni
- A különböző eljárásokban ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplők személyét lehetőség szerint változtatva
- Felhívás EKR-ben közzététel
- Bontást követően bontási jegyzőkönyv közzététel EKR 115. § (7) bekezdés
- „Ajánlatkérő megítélése szerint” teljesíteni képes alkalmas
- Előkészítő cselekmények – helyzet- és piacfelmérés
- Cégek kivonat nem elég
- 4 benyújtott ajánlat hiánya alapján véve nem jogellenes (D.760/2016.)

Határon átnyúló érdekek

- Határokon átnyúló érdekek (mint uniós fogalom) vizsgálatához: az Európai Bizottság 2006/C 179/02. számú Értelmező Közleménye a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról

- A vizsgálat jellemzően ki kell, hogy terjedjen a következő kérdésekre: a szerződés tárgya, becsült értéke, az érintett ágazat sajátosságai (pl. a piac mérete és szerkezete, a kereskedelmi gyakorlat), a teljesítés helyének földrajzi elhelyezkedése.

- A vizsgálat végső kérdése az, hogy az adott beszerzés meghirdetése kivált(hat)ja-e uniós gazdasági szereplők érdeklődését, eljárásban való részvételét.

http://kozbeszerzes.hu/static/uploaded/document/Ertekhatar_alatti_HU.pdf

D.188/2018.

Előzetes tájékoztatás

D. 590/2017

„...az ajánlatkérő köteles az eljárás megindítását megelőzően megfelelően tájékozódni a felhívni kívánt gazdasági szereplőkről, szakmai megbízhatóságukról.”

Az eljárásban - ennek megfelelően - nem is kötelező alkalmassági feltételt előírni.

Gazdasági szereplők kiválasztása, dokumentálása

D. 63/2018

„A Kbt. 115. §-a szerinti eljárásban a potenciális ajánlattevők körét tehát előzetesen az ajánlatkérőnek ellenőriznie kell. A Kbt. nem rendelkezik ugyan arról, hogy pontosan mit kell e körben ellenőriznie az ajánlatkérőnek, azonban ki kell terjednie arra, hogy az ajánlattételre felhívandó gazdasági szerelő teljesítésre képessége illetőleg szakmai megbízhatósága megállapítható legyen. Az ajánlatkérő erre vonatkozó eljárási cselekményeit a Kbt. 46. § (1) bekezdése alapján az előkészítéstől a szerződés teljesítéséig köteles dokumentálni. A vizsgálat tehát nem lehet formális, amennyiben az ajánlatkérő olyan gazdasági szereplőket von be az 5 ajánlattevős eljárásba, amelyből akár csak egy nem alkalmas a feltételek teljesítésére, az ajánlatkérő nem alkalmazhatja ezen eljárásfajtát.”

„A teljesítésre való képességre a gazdasági szereplő tényleges tevékenységének ismeretében, míg a szakmai megbízhatóságra a szakemberek, referenciák ismeretében következtethet az ajánlatkérő.”

Szerződés

A Közbeszerzések Tanácsának útmutatója a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről
KÉ. 2017. évi 81. szám; 2017. május 19.

Szerződés-módosítás

- megszűnt, hatályát veszített szerződés utólag nem módosítható
- szerződésszegésből eredő igények érvényesítésétől való eltekintés
- szerződésmódosítás jogalapjai
 1. ún. „de minimis” szabály (lényegében értékbeni változások vizsgálatát írja elő)
 2. meghatározott körülmények fennállása (a hangsúly az adott jogalapban meghatározott körülmények vizsgálatán van)
 3. nem lényeges módosítás (gyakorlatilag a régi Kbt. szerződés-módosítási szabályainak átemelése kis eltéréssel).

Törvénymódosítás hatálya

2019. január 1 - 65% - visszamenőleg nem értelmezhető, szerződés nem módosítható

Tartalékkeret

Heim Pál Gyermekkorház

Vs. NFM

85/2017

Ez teszi indokolttá, hogy a tételes költségvetésben az egyéb tételeken túlmenően külön kerüljön feltüntetésre a tartalékkeret. A tartalékkeret ebből kifolyólag nem olvad össze, nem számítható be az árazott költségvetés egyéb tételeibe.

A nyertes ajánlattevő ajánlatában és árazott költségvetésében nem került feltüntetésre a tartalékkeret. Így az ajánlat nem felelt meg a felhívás és a dokumentáció kötelező érvényű előírásainak. Emiatt az ajánlatkérőnek ezt a hiányosságot észlelnie kellett volna és az ajánlatot a Kbt. 61. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 74. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné kellett volna nyilvánítania.

...az ajánlatkérő utólagos szerződésmódosítása, illetve az ebben szereplő ellenszolgáltatási értéke nem vehető figyelembe, mint a jogszabálysértés reparációja.

Szerződés módosítása – előre nem láthatóság

Balatongyörök Község
Önkormányzata vs. KH
elnöke

39/2017.

Kérelmező... az ajánlatkérő már az ajánlattételi felhívás megküldésének időpontjában tudomással bírt arról, hogy az építési beruházás nem teljesíthető a vízjogi létesítési engedély hiányában. Nem megfelelően készítette elő a közbeszerzési eljárását, mivel az engedély beszerzésének idejét nem kalkulálta bele a teljesítési határidőbe. Az ajánlatkérő már a tervezés során igényelt vízjogi létesítési engedélyt, így tisztában volt az engedély igénylésével.

DBaz ajánlatkérő a közbeszerzési eljárása előkészítése során megfelelő időtartamokat vett figyelembe a teljesítési határidő megállapítása során. Az nem az ajánlatkérő mulasztásának eredménye és az ajánlatkérőn kívül álló objektív körülmény, hogy a MÁV Zrt. majdnem hat hónappal a vonatkozó ajánlatkérői kérést követően adta meg a tulajdonosi hozzájárulását, szemben a korábbi esetben megvalósult harminc nappal, ezzel az ajánlatkérő sem a közbeszerzési eljárása előkészítése, sem az alatt nem számolhatott előre. A teljesítési határidő módosításának szükségessége továbbá nem abból fakadt, hogy az ajánlatkérő igény változott volna meg.

Alvállalkozó bevonása

Duna-Vértes Köze Regionális
Hulladékgazdálkodási Program” tárgyú,
KEOP-1.1.1/2F/09-11-2011-0002

KH Elnök kezdeményezésére

28/2017

A Döntőbizottság nem fogadta el az I.r. kérelmezett azon hivatkozását, mely szerint a „széniszap-zagy tároló megvalósítása kapcsán eltérő technológia megvalósításának lehetősége körében vált szükségessé a talajfeltárás, azért hogy a kérelmezettek dönteni tudjanak arról, hogy más technológia szerinti kivitelezés lehetséges-e. A Geovil Kft. tevékenysége pedig ezen előzetes információk begyűjtése érdekében végzett talajfeltárási munkákat jelentette”. A Döntőbizottság álláspontja szerint a talajfeltárási munka egyértelműen a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződéshez kapcsolódik, hiszen ennek alapján dönt a kivitelezési technológia változtatásáról, vagy az eredeti technológia alkalmazásáról. Ebből a szempontból annak van jelentősége, hogy ez szükséges-e a szerződés teljesítéséhez vagy sem. A Döntőbizottság álláspontját támasztja alá az is, hogy a talajfeltárás kapcsán felmerült vállalkozói díj a projekt keretében elszámolásra került a 2014. július 15. napján átadott 1. sz. részszámlában, így mindenképpen a szerződés teljesítéséhez kapcsolódik.

Beszerezés tárgya, értékelési szempont, szerződés tartalma

38/2019

47. A Döntőbizottság megvizsgálta a rendelkezésre álló közbeszerzési dokumentumokat és megállapította, hogy az ajánlatkérő a 2. részajánlati kör keretében kültéri játékok beszerzését és azok telepítését kívánta megvalósítani. Az ajánlatkérő a felhívásban a 2. részajánlat esetében 2. értékelési alszempontként határozta meg „A játék meghibásodása esetén a hibabejelentéstől számítva a hibaelhárítás megkezdésének időtartama (egész óra min. 1, max. 12 óra)” feltételt 20-as súlyszámmal.

48. A Döntőbizottság az alábbiakra figyelemmel rögzíti, hogy a hibaelhárítás megkezdésének időtartama értékelési szempont a szerződés tárgyához nem kapcsolódik, ugyanis az ajánlatkérő sem a hibaelhárítási kötelezettség teljesítésének feltételeiről, sem a jótállással kapcsolatos rendelkezésekről nem szólt a közbeszerzési dokumentumban. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a szerződéstervezetben nem rendelkezett a hibaelhárítási kötelezettség feltételeiről, annak jellegéről, a kötelezettség fennállásának időtartamáról, a kijavítás módjáról, tehát annak részletes szabályairól.

Wroclaw

C-406/14

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet 98. cikkét – e rendelet 2. cikkének 7. pontjával összefüggésben – úgy kell értelmezni, hogy azon tény, miszerint az ajánlatkérő egy uniós pénzügyi támogatásban részesülő projekt keretében végzett építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződést érintően előírta, hogy a nyertes ajánlattevő e munkák 25%-át saját eszközeivel teljesítse, és ezáltal megsértette a 2004/18 irányelvet, az említett 2. cikk 7. pontja értelmében vett olyan „szabálytalanságnak” minősül, amelynek alapján az említett 98. cikk értelmében pénzügyi korrekciót kell alkalmazni, amennyiben nem zárható ki az a lehetőség, hogy e jogsértés hatással lehetett az érintett alap költségvetésére. E korrekció összegét az említett rendelet 98. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében említett kritériumok szempontjából releváns valamennyi konkrét körülmény figyelembevételével kell megállapítani, azaz tekintettel a feltárt szabálytalanság természetére és súlyosságára, valamint az érintett alapot ért pénzügyi veszteségre.

ELEKTRONIKUS KÖZBESZERZÉS

Elektronikus közbeszerzés

- EKR, EMIR
- egyéb kommunikáció
- feltöltés, mentés
- nincs áttérés időpontban papíralapra
- 2019. április 1 – Kbt vs. Vhr

EEKD referencia többlettartalom

D. 276/2017

Az ajánlatkérő ugyanis semmilyen előírást nem tett arra vonatkozóan, hogy az EEKD-ban már olyan részletezettséggel kell ismertetni a referenciát, mint amilyen részletességgel kell azt az alkalmasság igazolásakor benyújtandó referenciaigazolásban/nyilatkozatban, mint amire az ajánlatérő a 15. sz. iratmintát elkészítette. Kifejezett előírás hiányában az ajánlatkérő jogszerű érvényességi vizsgálat során nem kérheti számon a többlettartalmat.

AK és az EKR

D. 323/2018

83. A Döntőbizottság álláspontja szerint előbbiek miatt az ajánlatkérőnek már 2018. augusztus 7-étől kezdődően lehetősége lett volna arra, hogy ezt a helyzetet orvosolja, ugyanis már ekkor teljesen egyértelmű volt a módosító hirdetménnyel kapcsolatos EHR üzenetek almenüpontban azon ellentmondás, hogy a módosító hirdetmény „Visszavonva” státusza ellenére a hirdetményellenőrzés még folyamatban van.

Köszönjük figyelmüket!

KÖZBESZERZÉSI MENEDZSERKÉPZÉS A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEMEN
JOGÁSZOK ÉS NEM JOGI VÉGZETTSÉGGEL RENDELKEZŐK RÉSZÉRE EGYARÁNT
JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ 2019 JÚLIUS

TUNDE.TATRAI@UNI-CORVINUS.HU